

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 04.12.2023, klo 12:00 - 14:47

Paikka Raatihuone, Punainen sali

Käsitellyt asiat

- § 482 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 483 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 484 **Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman tilannekatsaus**
- § 485 **Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen kauppaehtojen päivitys ja kauppakirjan hyväksyminen**
- § 486 **Tampereen Energia Oy:lle myönnetyn velkakirjalainan muutos pääomalainaksi**
- § 487 **Lyhytaikaisten ottolainojen nostovaltuuden sekä lyhytaikaisten antolainojen myöntövaltuuden määräaikainen korottaminen**
- § 488 **Asemakaavan muutosehdotuksen nro 8615 toteuttamiseen liittyvä vaihtokirja kaupungin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran välillä**
- § 489 **Asemakaavan muutosehdotuksen nro 8615 toteuttamiseen liittyvä vaihtokirja kaupungin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin välillä**
- § 490 **Työvoiman saatavuuden tiekartan tilannekatsaus 2023**
- § 491 **Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus**
- § 492 **Kaupungin hankintatoimen tilannekatsaus**
- § 493 **Kaupunginvaltuuston iltakoulut syyskaudella 2023**
- § 494 **Joukkoliikennelautakunnan varajäsenen sekä maahanmuuttajaneuvoston varajäsenen luottamustoimen päättyminen sekä täydennysvaali**
- § 495 **Maahanmuuttajaneuvoston jäsenen luottamustoimen päättyminen sekä täydennysvaali**
- § 496 **Valtuustoaloite hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvoston perustamiseksi Tampereelle – Aila Dünder-Järvinen**
- § 497 **Valtuustoaloite sosiaalisen ruokakaupan saamiseksi Tampereelle – Mikko Aaltonen ym.**
- § 498 **Valtuustoaloite rakennetun ympäristön lintuystävällisyyden edistämiseksi – Noora Tapio ym.**
- § 499 **Valtuustoaloite pienydinvoimalan sijoittamisen selvittämiseksi Tampereella - Joonas Kiviranta, Matti Höyssä, Antti Hiitti ja Jaakko**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Mustakallio ym.

§ 500

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

§ 501

Tiedoksi merkittävät asiat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Lyly Lauri, 1. varapuheenjohtaja
Jussila Anne-Mari, 2. varapuheenjohtaja
Kaleva Lassi, 3. varapuheenjohtaja, saapui 12:19
Hanhilahti Vilhartti
Kaivonen Kirsi
Krasniqi Brigita
Markkanen Jouni
Raevaara Arne
Rokosa Inna
Stenhäll Jaakko
Taina Anneli
Tapio Mitja

Muut saapuvilla olleet

Järvenpää Elina, valtuuston 1. vpj.
Mustakallio Jaakko, valtuuston 2. vpj., poistui 14:11
Aaltonen Mikko, valtuuston 3. vpj., saapui 12:59
Salmi Pekka, apulaispormestari
Helimo Matti, apulaispormestari
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasiainjohtaja, sihteeri
Nikkilä Elina T, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Nurminen Mikko, johtaja, saapui 12:08, poistui 13:32
Lindfors Jukka, suunnittelujohtaja, saapui 12:08, poistui 13:32
Tenhunen Tero, hankejohtaja, saapui 12:08, poistui 13:32
Vandell Ari, suunnittelupäällikkö, saapui 12:08, poistui 13:32
Vuojolainen Arto, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja, saapui 13:33, poistui 13:41
Ekholm Virpi, kiinteistöjohtaja, saapui 13:41, poistui 13:57
Pietikäinen Niina, henkilöstöjohtaja, saapui 14:08, poistui 14:43

Poissa

Nurminen Ilmari, valtuuston pj.
Sasi Ilkka, apulaispormestari

Allekirjoitukset

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Laura Klami
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Anneli Taina

Mitja Tapio

muut allekirjoittajat

Elina T Nikkilä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville 12.12.2023 www.tampere.fi

Elina T Nikkilä, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 482

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asioiden käsittelyjärjestyksen muuttaminen

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti käsitellä §:t 490-492 pykälän 500 jälkeen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 483

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Anneli Taina ja Mitja Tapio (varalle Anne-Mari Jussila ja Lauri Lyly).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 11.12.2023.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 484, 04.12.2023

Kaupunginhallitus, § 478, 27.11.2023

§ 484

Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman tilannekatsaus

TRE:5798/08.01.02/2022

Kaupunginhallitus, 04.12.2023, § 484

Valmistelija / lisätiedot:

Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelupäällikkö Ari Vandell, puh. 040 564 4518, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen keskustan liikenneverkkosuunnitelman etenemisen tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, suunnittelujohtaja Jukka Lindforsille, suunnittelupäällikkö Ari Vandellille sekä hankejohtaja Tero Tenhuselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Lassi Kaleva ja Mikko Aaltonen saapuivat kokoukseen keskustelun aikana.

Perustelut

Asia jäi pöydälle 27.11.2023 kokouksessa.

Esittelijä uudisti päätösehdotuksensa.

Tiedoksi

Ari Vandell, Jukka Lindfors, Mikko Nurminen, liikennetoimikunta

Liitteet

1 Kh 27.11.2023 Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman esittelymateriaali

---

Kaupunginhallitus, 27.11.2023, § 478

Valmistelijat / lisätiedot:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nurminen Mikko

Päätös

Asia jätettiin pöydälle.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen keskustan liikenneverkkosuunnitelman etenemisen tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Perustelut

Tampereen keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen aloitettiin vuoden 2023 alussa. Suunnitelma liittyy kiinteästi käynnissä olevaan yleiskaavan päivitystyöhön ja liikenneverkkosuunnitelman aikataulut sovitetaan yleiskaavatyön välitavoitteisiin. Liikennejärjestelmäsuunnitelman luonnoksen on tarkoitus valmistua vuoden 2023 lopussa, jolloin suunnitelman sisältämät liikenneverkolliset ratkaisut voidaan ottaa huomioon vaiheyleiskaavan ehdotusvaiheessa. Suunnittelutilannetta esiteltiin kaupunginhallituksen kehittämiskokouksessa 29.5.2023. Tällöin esillä olivat mm. työn visio ja tavoitteet. Työ on edennyt eri kulkumuotojen liikenneverkkojen periaatteiden kuvaamiseen, keskustan katujen luokitteluun sekä keskustan pysäköinnin, citylogistiikan ja huollon periaatteiden määrittelyyn.

Liikennejärjestelmätyötä on tehty liikennetoimikunnan ohjauksessa (työn ohjausryhmä). Kesän ja syksyn 2023 aikana työssä on muodostettu eri liikennemuotojen tavoiteverkot ja tarkistettu hitaan liikkumisen alueen laajuus. Syyskuussa 2023 järjestettiin työpaja ja kysely katujen tilanjaosta erityyppisillä kävelypainotteisilla keskustakaduilla. Kävelypainotteiset kadut voivat olla hyvinkin erilaisia ja niillä myös autoliikenne on sallittua kävelykatuja lukuun ottamatta. Kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää katujen jatkosuunnittelussa. Työssä on määritelty myös pysäköinnin kokonaiskuvaa ja vaiheistusta sekä sen kytkentää keskustan katujen kehittämiseen.

Kesällä 2023 tehtiin myös valittujen referenssikohteiden (Lund, Århus ja Odense) analyysi. Vaikka kaupungit ovat erilaisia, on Tampereen keskustan kehittämisessä hyödynnettäviä asioita löydettävissä jokaisesta kohteesta.

Suunnitelman vision ja tavoitteiden pohjalta on muodostettu alustava vaikutustenarviointikehikko. Arviointiteemoina ovat tavoitteiden täyttyminen, kulkumuotokohtaiset toimenpiteet, pysäköinti, huolto ja jakelu. Lisäksi arvioidaan yritysvaikutukset sekä ihmisryhmiin kohdistuvat vaikutukset.

Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen jatkuu katujen jäsentelyn tarkemmalla suunnittelulla, vaikutusten arvioinnilla sekä raportoinnilla.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tärkeä osa jatkotyötä on keskustan tulevien katuhankkeiden ohjelmointi huomioiden työnaikaisten haittojen hallinta. Keskustan katujen saneeraus yhteensovitetaan muiden isojen infrahankkeiden (mm. maanalainen pysäköintiverkosto, Tampereen henkilöratapiha ja raitiotien seuraavan vaiheen rakentaminen) kanssa. Liikennejärjestelmän tavoitevuosi on 2040 ja toimenpiteiden toteutus tulee jatkumaan koko 2030-luvun.

Hitaan liikkumisen alue

Keskustan liikenneverkkosuunnitelmassa on päivitetty vuonna 2019 voimaan tulleen keskustan strategisen osayleiskaavan hitaan liikkumisen alue. Itse kaavamääräys on tarkoitus pitää ennallaan, mutta sen kuvausta tullaan täsmentämään. Muutokset hitaan liikkumisen alueessa koskevat lähinnä Etelä-Puiston poistamista sekä Viinikanlahden ja Tammelan stadionin lähialueen lisäämistä hitaan liikkumisen alueeseen. Alueeseen on lisäksi tehty pieniä muita tarkistuksia.

Kävelyverkko

Hyväksytyyn vision ja tavoitteiden mukaisesti keskustassa liikutaan jalankulkijoiden ehdoilla. Kävelyn pääverkko muodostuu kävelyn pääreiteistä, kävelypainotteisista kaduista (ydinkeskustassa) sekä ratikka- ja joukkoliikennepainotteisista kaduista. Kävelyn pääreitit parantavat keskustan saavutettavuutta kävellen sekä yhdistävät keskustan tärkeimmät kohteet kuten joukkoliikenteen terminaalit, ratikkapysäkit, keskeisimmät julkiset palvelut, merkittävät kaupalliset ja matkailulliset kohteet sekä virkistyskohteet. Kävelyn pääverkko tarjoaa laadukkaan kävelykokemuksen.

Kävelyverkon kehittämisessä priorisoidaan pääreittejä. Niiden houkuttelevuus, sujuvuus, esteettömyys, turvallisuus ja viihtyisyys huomioidaan mm. ennustettuun käyttäjämäärään nähden riittävillä tilavarauksilla, reitin jatkuvuudella, opastuksella, oleskelumahdollisuuksilla, laadukkailla yksityiskohdilla, suojaa ja viihtyisyyttä tarjoavalla katuvihreällä ja korkeatasoisella talvihoidolla.

Pyöräliikenneverkko

Tavoitteiden mukaisesti keskustan kohteet ja palvelut ovat saavutettavissa pyörällä ja mikroliikkuen. Tampereella pyöräliikenteen pääreitit on jaoteltu seudullisiin pääreitteihin, alueellisiin pääreitteihin sekä täydentäviin alemman verkon alue- ja lähireitteihin. Jatkossa selvitetään vielä Satamakadun ja Kuninkaankadun roolia osana alueellisia pääreittejä.

Pyöräilyn pääreitit parantavat keskustan saavutettavuutta pyörällä, kytkevät keskustan pyöräliikenteen ympäröivään pyöräliikenneverkkoon sekä mahdollistavat sujuvan ja houkuttelevan pyöräilyn keskustassa. Pyöräily erotetaan rakenteellisesti jalankulusta ja tarvittaessa myös autoliikenteestä. Pyöräliikenneverkon kehittämisessä priorisoidaan pääreittejä. Niiden houkuttelevuutta, jatkuvuutta, sujuvuutta,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

turvallisuutta ja viihtyisyyttä sekä kunnossapitoa parannetaan huomioiden nykyiset ja ennustetut käyttäjämäärät.

Keskustan pyöräilyverkko muodostuu pääreittien pyöräteiden lisäksi keskustan katuverkosta. Keskustan kaduilla alhaiset ajonopeudet ja vähäiset liikennemäärät mahdollistavat turvallisen ja houkuttelevan ajoratapyöräilyn ja -sähköpotkulautailun erillään jalankulusta.

Autoliikenneverkko

Tavoitteiden mukaisesti autoliikenteen sujuvuus edellyttää uudenlaista ajattelua. Tässä oleellista on kestävien kulkutapojen käytön lisääntymisen ruuhkia helpottava vaikutus sekä keskustan ohittavan liikenteen ohjaaminen valtakunnallisille pääväylille sekä Ratapihankadulle. Keskustaan saapuvan autoliikenteen osalta keskeisessä asemassa on maanalaisen pysäköintiverkoston toteuttaminen.

Autoliikenteen verkko muodostuu keskustassa autokehästä ja niille johtavista pääkaduista sekä autokehän sisäpuolisista kaduista (kävelypainotteiset kadut, korttelikadut sekä ratikka- tai joukkoliikennepainotteiset kadut).

Autokehällä ajoneuvoliikenteellinen toimivuus on turvattava kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa. Yhteydet maanalaiseen pysäköintiin rakennetaan kehän yhteyteen tai sen välittömään läheisyyteen. Nopeusrajoitus on enintään 40 km/h. Autokehän muodostavat kadut ovat myös joukkoliikenteen laatuikäviä. Autokehä on yleensä myös pyöräliikenteen pääverkon osa eli erilliset pyörätiet ovat tarpeen. Autokehän kanssa risteävät kävelyreitit edellyttävät turvallisia risteysjärjestelyjä.

Korttelikatu on nykytilan kaltainen perinteisen liikenteellisen tilanjaon katu, jossa on korkeat reunakivet ja sillä voi olla pysäköintiä ajoradan tasossa. Korttelikatuja pitkin ajetaan autokehältä maanalaiseen pysäköintilaitokseen.

Kävelykatu on kävelylle tarkoitettu katu, jossa on tilaa oleskelulle ja erilaisille toiminnoille. Kävelykaduilla huoltoajo on sallittu, mutta pelisääntöjä mm. keston, ajankohdan ja sijainnin osalta on selkiytettävä. Pyöräliikenne on mahdollista, mutta sille ei voi osoittaa omaa tilaa eikä pää- tai aluereittiä siksi linjata kävelykadulle.

Kävelypainotteinen katu on autokehän sisäpuolinen katu, jolla nopeustaso on alhainen (20 km/h). Kävelypainotteisia katuja on erilaisia. Kävelypainotteinen katu voi olla ajoradaltaan kavennettu matalalla reunakivellä muusta katualueesta eroteltu katu, pihakatu, pyöräkatu tai viherkatu. Kävelypainotteisten katujen suunnitteluratkaisut täsmentyvät yleissuunnitteluvaiheessa. Kävelypainotteisilla kaduilla pyöräliikenne käyttää ajorataa tai pääreitillä pyörätietä tai -kaistaa. Kävelypainotteisilla kaduilla on leveät jalkakäytävät molemmin puolin katua. Terassitoimintoja ja oleskelua mahtuu jalkakäytävälle tai leveille joustoalueille. Kävelijän on helppoa ylittää ajorata missä vain.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kävelypainotteisilla kaduilla on jakelulle omat lastauspaikat ja mahdollisesti rajoituksia lastauksen kestolle. Kävelypainotteisilla kaduilla on lyhytkestoista pysäköintiä progressiivisesti hinnoiteltuna. Erityistapauksena on pelastusliikenteen huomiointi Aleksanterinkadulla. Kävelypainotteinen katu voi olla myös pyöräkatu. Pyöräkatu on pyöräliikenteelle tarkoitettu katu, jolla autojen on sopeutettava vauhtinsa pyöräilyn nopeuteen ja pyöräilijöille on annettava esteetön kulku.

Joukkoliikennepainotteinen katu tai ratikkakatu on katu, jolla on joukkoliikenteen laatukäytävä ja autoilu on rajoitetusti sallittu, nopeustaso on alhainen (20 km/h). Pyöräliikenne käyttää tällä katutyypillä pyörätietä tai -kaistaa. Kadulla on leveät jalkakäytävät molemmin puolin katua ja erillisiä huolto-/lastauspaikkoja, joilla on mahdollisesti rajoituksia lastauksen kestolle. Kadulla ei ole pysäköintiä.

Autoliikenneverkon muutokset painottuvat isojen pysäköintilaitosten saavutettavuuden varmistamiseen. Keskustaan saapuva autoliikenne ohjataan rakenteelliseen pysäköintiin sijoittamalla pysäköintilaitosten sisäänajot liikenteellisesti suotuisiin paikkoihin keskustan autokehän yhteyteen tai merkittävien sisääntuloväylien varrelle. Autokehän tehtävänä on välittää keskustaan tuleva autoliikenne sujuvasti pysäköintilaitoksiin. Autokehän sisäpuoliset kadut palvelevat ensisijaisesti asiointia ja kiinteistöille ajoa. Näiden katujen houkuttelevuutta läpiajoon pyritään vähentämään mm. rakenteellisin keinoin.

Katukehää on laajennettu itäosaltaan käsittämään myös Ratapihankadun, jonka merkitys osana pysäköintikehää on merkittävä. Rautatienkatu säilyy myös osana keskustan katukehää. Kaksiosainen autokehä mahdollistaa liikennöinnin keskustan itäpuolella asemakeskuksen kehittyessä ja joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräliikenteen lisääntyessä Rautatienkadulla sekä Areenan tapahtumien aikana.

Ratapihankatu toimii jatkossakin idän suunnasta ensisijaisena yhteytenä maanalaiseen pysäköintiin ja lännen suunnastakin suositeltavana yhteytenä, kunnes Rantaväylän tunnelista toteutetaan sisäänajo maanalaiseen pysäköintiverkoston.

Autoliikenneverkon osalta lisäselvityksiä vaativat vielä Kunkun parkin ensimmäisen vaiheen ajoyhteys Hämeenpuistosta sekä Hatanpään valtatie ja Tampereen valtatie liittymän järjestelyt. Jälkimmäinen liittyy kiinteästi Pirkkalan suunnan raitiotien suunnitteluun ja Hatanpään valtatie Vuolteenkadun ja Tampereen valtatie välisen osuuden raitiotien toteuttamiskäyttöön. Autoliikenneverkossa on tämä osuus Hatanpään valtatiestä merkitty joukkoliikennepainotteiseksi kaduksi. Jatkosuunnittelussa tarkentuvat raitiotien tilavaatimukset ja tilan riittäminen muulle liikenteelle.

Joukkoliikenneverkko

Tavoitteiden mukaisesti Tampereen keskusta on seudullisen joukkoliikennejärjestelmän sydän. Keskustan joukkoliikenneverkko muodostuu raitiotieverkoston ja bussiliikenteen runkolinjoista,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

paikallis- ja kaukoliikenteen linjoista ja junarataverkosta (alueellinen ja valtakunnallinen junaliikenne). Lisäksi joukkoliikenneverkkoon kuuluvat pysäkit, vaihtopysäkit sekä useat eri kulkumuodot yhdistävät terminaalit.

Seudullisen raitiotie- ja alueellisen lähijunajärjestelmän kasvun myötä merkittävä osa bussiliikenteestä sekä muusta liityntäliikenteestä kytkeytyy raideliikenteeseen jo keskustan ulkopuolella sujuvoittaen osaltaan joukkoliikenteen liikennöintiä keskustassa. Ydinkeskustassa raitiotie ja bussien runkolinjat muodostavat joukkoliikennelinjaston ytimen, jota muut bussilinjat täydentävät. Bussien runkolinja on läntisessä keskustassa yhtenevä raitiotien kanssa siirtyen kosken itäpuolella Hatanpään valtatieen kautta Kalevantielle.

Keskusta-alueella on viisi merkittävää vaihtopysäkkiä: Tuulensuu, Koskipuisto, Matkakeskus, Tulli ja Sorin aukio. Mahdolliset bussiterminaalit sijaitsevat Pyynikintorilla, Keskustorilla ja linja-autoasemalla. Bussiterminaalien sijainnit tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Rautatieaseman yhteyteen kehittyvä kaikki liikennemuodot yhdistävä matkakeskus (Asemakeskus), niin sanottu multimodaalihuvi, kytkee Tampereen keskustan valtakunnalliseen ja kansainväliseen liikenteeseen. Linja-autoasema säilyy kaukoliikenteen terminaalina toistaiseksi.

Keskustan pysäköinti, citylogistiikka ja huolto

Tavoitteiden mukaan keskustan pysäköintiä hallitaan kokonaisvaltaisesti. Keskustan pysäköintijärjestelmä koostuu kiinteistöjen pysäköinnistä, julkisesta rakenteellisesta pysäköinnistä (pysäköintitalot ja maanalainen pysäköintiverkosto) sekä katujen varsille sijoittuvasta lyhytaikaisesta asiointipysäköinnistä ja kuormauspaikoista.

Kasvavan kaupungin ja kaupunkiseudun pysäköintitarve hallitaan liikkumisen muutoksilla ja pysäköinnin tehostamisen keinoilla, joilla autopaikkojen kokonaistarve keskustassa saadaan säilymään nykyisen suuruisena. Keskustan maanalaista pysäköintiverkostoa laajennetaan vaiheittain. Pysäköinnin kärkihankkeita ovat P-Hämpin laajennus sekä Kunkun parkin toteuttaminen ja laajentaminen.

Maanalaisen pysäköinnin kehittäminen mahdollistaa keskustan täydennysrakentamisen ja katujen tavoitteiden mukaisen kehittämisen. Pysäköintipaikkojen siirtyessä maan alle, voidaan kadunvarsipysäköinnistä vapautuvaa tilaa hyödyntää oleskeluun, kaupunkivihreään tai pyörä- ja mikroliikennepysäköintiin.

Kadunvarsipysäköintiä tarjotaan jatkossakin lyhytaikaiseen asiointiin. Paikkojen riittävyys ja nopea kierto varmistetaan progressiivisella hinnoittelulla.

Valtaosa keskustan logistiikasta tapahtuu jatkossakin kaduilla ja tonteilla, mutta myös maanalaista pysäköintiverkostoa hyödynnetään citylogistiikkaan ja huoltoon. Kaduille toteutetaan riittävä määrä kuormauspaikkoja (vähintään 1 paikka/kortteliväli).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Älypalveluita hyödynnetään pysäköintipaikkojen käytön seurannassa, opastuksessa, pysäköinnin hinnoittelussa ja maksamisessa sekä kuormauspaikkojen hallinnassa.

Tiedoksi

Ari Vandell, Jukka Lindfors, Mikko Nurminen, liikennetoimikunta

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, johtaja Teppo Rantaselle, suunnittelujohtaja Jukka Lindforsille, hankejohtaja Tero Tenhuselle sekä Finnpark Oy:n toimitusjohtaja Antti Marttilalle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Lauri Lyly ja Matti Järvinen poistuivat kokouksesta.

Keskustelun kuluessa puheenjohtaja, pormestari Kalervo Kummola ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Puheenjohtaja tiedusteli pöydällepanoehdotuksensa saamaa kannatusta ja totesi sen tulleen hyväksytyksi yksimielisesti.

Aila Düндar-Järvinen, Sirpa Pursiainen ja Oliver Priimägi poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Liitteet

1 Kh 27.11.2023 Keskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman esittelymateriaali

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 485, 04.12.2023

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 101, 21.11.2023

§ 485

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisen kauppaehtojen päivitys ja kauppakirjan hyväksyminen

TRE:7962/14.02.00/2022

Kaupunginhallitus, 04.12.2023, § 485

Valmistelija / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Johanna Saarinen, puh. 040 187 4582, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimittaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminnan myyntihintaa korotetaan 33,3, milj. euroa, näin ollen kokonaiskauppahinta on 394,5 milj. euroa.

Yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon tehtävää sijoitusta korotetaan enintään 36,2 milj. euroa, näin ollen kokonaissijoitus on enintään 88 milj. euroa.

Vuoden 2024 talousarvion investointiosuuteen kohtaan osakkeet ja osuudet tehdään sijoituksen kasvua vastaava korotus eli enintään 36,2 milj. euroa.

Muut kauppaehdot säilyvät kaupunginvaltuuston päätöksen 30.1.2023 § 9 mukaisina.

Päätös voidaan laittaa täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Johanna Saarinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- 1 Khkoja 21.11.2023 Liiketoiminnan kauppakirja Tampereen kaupungin ja Tampereen Vesi Oyn välillä
  - 2 Khkoja 21.11.2023 Liite 2 Luettelo siirtyvästä vaihto-omaisuudesta
  - 3 Khkoja 21.11.2023 Liite 6 Käyttöomaisuuden nykykäyttöarvo tiivistelmä
  - 4 Khkoja 21.11.2023 Liite 7 Luettelo siirtyvästä henkilöstöstä (Verkkajulkisuus rajoitettu)
  - 5 Khkoja 21.11.2023 Liite 8 Henkilöstön siirtosopimus (Verkkajulkisuus rajoitettu)
-

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 21.11.2023, § 101

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin ja Tampereen Vesi Oy:n välinen liitteenä oleva liiketoiminnan kauppakirja hyväksytään ehdolla, että valtuusto hyväksyy kauppahinnan korotuksen.

Päätös voidaan laittaa täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminnan myyntihintaa korotetaan 33,3, milj. euroa, näin ollen kokonaiskauppahinta on 394,5 milj. euroa.

Yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon tehtävää sijoitusta korotetaan enintään 36,2 milj. euroa, näin ollen kokonaissijoitus on enintään 88 milj. euroa.

Vuoden 2024 talousarvion investointiosuuteen kohtaan osakkeet ja osuudet tehdään sijoituksen kasvua vastaava korotus eli enintään 36,2 milj. euroa.

Muut kauppaehdot säilyvät kaupunginvaltuuston päätöksen 30.1.2023 § 9 mukaisina.

Päätös voidaan laittaa täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Tampereen Vesi Liikelaitoksen yhtiöittämisestä 1.1.2024 alkaen päätettiin kaupunginvaltuustossa 30.1.2023 § 9 (TRE:7962/14.02.00/2022).

Kokouksessa päätettiin mm. seuraavaa:

"Tampereen kaupunki perustaa Tampereen Vesi Oy -nimisen osakeyhtiön ja merkitsee 100 kappaletta 800 euron arvoisia perustettavan yhtiön osakkeita yhteensä 80 000 euroa.

Vesihuoltoyhtiön omistus säilyy julkisomisteisena.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen kaupunki tekee 51,8 milj. euron sijoituksen yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon.

Tampereen kaupunki myöntää yhtiölle vakuudelliset yhteensä enintään 283,0 milj. euron lainat enintään 25 vuodeksi liiketoimintakaupan rahoittamiseksi.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto oikeutetaan hyväksymään liiketoiminnan kauppakirjan ehdot sekä hyväksymään lopulliset perustamisasiakirjat.

Perustettavalle yhtiölle myydään Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoiminta 361,2 milj. euron kauppahinnalla."

Konserniverokeskus on linjannut hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti nykykäyttöarvon olevan vesilaitosyhtiöittämisessä sovellettava käytäntö. Kaupunginvaltuustossa 30.1.2023 tehty päätös perustuu Afry Oy:n tekemään yhtiöittämisselvitykseen ja sen liitteisiin. Yhtiöittämisselvityksen liite 1, 'Vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuuden nykykäyttöarvo' on päivätty 17.6.2022 ja kauppahinta on määritelty sen perusteella. Liiketoimintakaupassa Tampereen Vesi Liikelaitoksen käyttöomaisuuden nykyarvoksi määriteltiin selvityksen perusteella 361,2 milj. euroa.

Syksyn 2023 aikana Afry Oy on päivittänyt laskelman Tampereen Vesi Liikelaitoksen nykykäyttöarvosta. Laskelma on päivätty 26.10.2023 ja laskelman perusteella on syytä muuttaa 30.1.2023 päätettyä kauppahintaa. Afry Oy:n tekemän päivitetyn laskelman perusteella Tampereen Vesi Liikelaitoksen nykykäyttöarvoon perustuva uusi kauppahinta on 394,5 milj. euroa.

Nykykäyttöarvon laskelmaan on Tampereen kaupungin pyynnöstä lisätty myös Tampereen Vesi Liikelaitoksen tällä hetkellä käytössä oleva toimitilarakennus eli Vesitalo, jonka omistaa Tampereen kaupunki. Alkuperäisessä selvityksessä Vesitalon oli tarkoitus jäädä Tampereen kaupungin omistukseen, mutta osapuolien neuvottelujen perusteella Vesitalo liitetään kauppaan ja se siirtyy liiketoimintasiirron mukana Tampereen Vesi Oy:n omistukseen. Vesitalon nykykäyttöarvo on selvityksen mukaan on 4,3 milj. euroa.

Kasvanut kauppahinta kohdistetaan sijoituksena yhtiön vapaan oman pääoman rahastoon ja korollisen velan määrää ei muuteta. Näin uuden yhtiön taloudellisia toimintaedellytyksiä ei rasiteta aiempaa enempää eikä kauppahinnan kasvu aiheuta paineita asiakashintoihin.

Tampereen Vesi Oy:n alkuvaiheen maksuvalmius tullaan turvaamaan konsernitiliin liitetyllä 20,0 milj. euron luottolimiitillä. Limiitti poistuu tai pienenee oleellisesti, kun tulorahoitus yhtiön myyntilaskutuksen käynnistyttyä varmistaa riittävän tulovirran.

Liiketoiminnan kauppakirjalla Tampereen Vesi Liikelaitoksen toiminta myydään velattomalla 394,5 milj. euron kauppahinnalla Tampereen Vesi Oy:lle valtuuston aiemman periaatepäätöksen mukaisesti. Maksettavasta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

kauppahinnasta vähennetään siirtyvään liiketoimintaan kuuluvat liittymismaksuvelat sekä henkilöstöön liittyvät velat, kuten lomapalkkavelka, ja siihen lisätään vaihto-omaisuuden arvo. Muodostuva nettokauppahinta rahoitetaan kaupungin enintään 88,0 milj. euron suuruisella sijoituksella Tampereen Vesi Oy:n vapaaseen omaan pääomaan sekä yhteensä 283,0 milj euron suuruisilla korollisilla lainoilla kaupungilta yhtiölle.

Kuntalain 129 § mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Myönnettävät lainat eivät vaaranna Tampereen kaupungin kykyä vastata lakisääteisistä tehtävistä. Yhtiö on hakenut kiinnityksiä 300 milj. euroa, jotka yhtiö panttaa yleispanntaussitoumuksella Tampereen Kaupungille. Näin ollen lainoille tulee kuntalain edellyttämä riittävä vakuus. Hallintosäännön mukaan konsernijohtaja päättää velkakirjojen ja vakuuden hyväksymisestä.

Kauppakirjan liitteet tarkentuvat ennen sopimuksen allekirjoittamista. Liitteet sisältävät julkisuuslain 24 §:n 1 mom. 7), 8), 17) ja 20) kohtien nojalla salassapidettäviä tietoja.

Kuntalain 142 §:n nojalla päätös voidaan laittaa täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman, ellei muutoksenhaku käy hyödyttömäksi. Liiketoiminnan kauppakirja on tehty purkavin ehdoin ja näin ollen päätös voidaan laittaa heti täytäntöön kuntalain mukaisesti.

Lausunnot

Johtava juristi Jyri Nuojua:
Lakiasiainyksiköllä ei ole huomautettavaa.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Johanna Saarinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 486, 04.12.2023

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, § 102, 21.11.2023

§ 486

Tampereen Energia Oy:lle myönnetyn velkakirjalainan muutos pääomalainaksi

TRE:8006/02.04.00/2022

Kaupunginhallitus, 04.12.2023, § 486

Valmistelija / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Saara Unnanlahti, puh. 040 131 9484, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Tampereen Energia Oy:lle myönnetyn 70,0 milj. euron suuruisen heikomman etuoikeusaseman lainan muutos osakeyhtiölain mukaiseksi pääomalainaksi hyväksytään.

Kokouskäsittely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Sanna Kareinen, Jukka Männikkö, Tampereen Energia Oy / Jussi Laitinen

---

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, 21.11.2023, § 102

Valmistelijat / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen Energia Oy:lle myönnetyn 70,0 milj. euron suuruisen heikomman etuoikeusaseman lainan muutos osakeyhtiölain mukaiseksi pääomalainaksi hyväksytään.

Perustelut

Tampereen Energia Oy on Tampereen kaupungin 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö.

Kaupunginvaltuusto myönsi 20.2.2023 § 27 Tampereen Energia Oy:lle (silloinen nimi Tampereen Sähkölaitos Oy) seitsemän vuoden mittaisen kertalyhenteisen 70,0 milj. euron suuruisen heikomman etuoikeusaseman lainan ajalle 25.2.2023 - 25.2.2030. Korko lainalle määritettiin lopullisesti konsernijohtajan päätöksellä 24.2.2023 § 28 Tampereen Sähkölaitos Oy:n velkakirjan hyväksyminen ja kiinteän kokonaiskoron tarkastaminen.

Lainan myöntämisen jälkeen on kuntalain 129 §:n vakuusvaadetta selvitetty vielä syvällisemmin sekä kaupungin lakiyksikön, kaupungin tilintarkastusyhteisön kuin Kuntaliiton juristienkin kanssa. Vaikka lakitekstissä lähdetään siitä, että kunta ei antolainauksessa saa ottaa suuria riskejä, on vakuusvaatimuksen tulkinnessa päädytty kategorisesti siihen, että vakuus tulee olla.

Tampereen Energia Oy:lle myönnetyn velkakirjalainan muutoksesta pääomalainaksi on käyty keskustelua omistajaohjausyksikön, Tampereen Energia Oy:n, tilintarkastusyhteisö BDO Oy:n ja Inspira Oy:n kanssa. Keskustelujen johdosta on syytä tehdä muutos aiempaan velkakirjadokumentaatioon niin, että velkakirja katsotaan osakeyhtiölain mukaiseksi pääomalainaksi. Kuntalain 129 §:n mukaisesti se, mitä pykälässä muutoin säädetään vakuuksista, ei koske osakeyhtiölain 12 luvussa tarkoitettua pääomalainaa.

Osakeyhtiölain mukaisesti, yhtiö voi ottaa lainan (pääomalaina), jonka: 1) pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella; 2) pääoma saadaan muutoin palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän; sekä 3) pääoman tai koron maksamisesta yhtiö tai sen tytäryhteisö ei saa antaa vakuutta.

Edellä mainittujen syiden ja keskustelujen jälkeen esitetään, että Tampereen Energia Oy:lle myönnetty heikomman etuoikeusaseman laina muutetaan pääomalainaksi. Tehtävä muutos lainan muuttamisesta pääomalainaksi heikentää ainakin teoriassa kaupungin asemaa nykyiseen velkakirjaan nähden. Käytännössä voidaan kuitenkin todeta, että kaupungin lainan myöntämisessä ottaman riskin kannalta ei ole merkittävää, onko laina viimesijainen suhteessa seniorilainoihin (nykytilanne ennen muutosta), vai osakeyhtiölain mukainen viimesijaisuus suhteessa kaikkiin velkoihin (muutoksen jälkeen).

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Käytännössä pääomallainan suhde nykyisiin pankkilainoihin säilyy samana kuin jo myönnetyn lainan suhde on. Tampereen Energia - konserni on kaupungin tytäryhtiöistä taloudellisesti merkittävin ja sen liiketoiminta on varsin matalariskistä.

Kuntarahoitus Oyj:n tytäryhtiö Inspira Oy, joka on kuntien talouteen ja rahoitukseen erikoistunut asiantuntijayritys, on tehnyt päivityksen aiempaan alkuvuoden 2023 selvitykseen kaupungin lainan korkotasosta. Inspira suosittaa päivityksen päätelmänä, että korko pidetään ennallaan. Inspira Oy:n laatima selvitys on liitteenä ja se on salassapidettävä laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta § 24 kohdan 20 perusteella.

Tampereen Energia Oy:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 25.10.2023 kaupungin myöntämän vaihtovelkakirjalainan muuttamisen pääomallainaksi.

Hallintosäännön 36 § 14)-kohdan mukaan mukaan konsernijohtaja päättää kaupungin varoista myönnettävien avustusten ja lainojen maksattamisesta sekä avustusten maksamisen keskeyttämisestä ja takaisinperinnästä sekä avustus-, takaus- ja lainaehtojen ja velkakirjojen hyväksymisestä sekä vähäisten kaupungin toimintaan liittyvien vakuuksien antamisesta.

Lausunnot

Konsernijuristi Janne Kytö:
Ei huomautettavaa

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Sanna Kareinen, Jukka Männikkö, Tampereen Energia Oy / Jussi Laitinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 487

Lyhytaikaisten ottolainojen nostovaltuuden sekä lyhytaikaisten antolainojen myöntövaltuuden määräaikainen korottaminen

TRE:5845/02.04.04/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnanjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Lyhytaikaisten ottolainojen nostovaltuus korotetaan vuoden 2023 loppuun saakka 100,0 milj. euroon.

Lyhytaikaisten antolainojen myöntövaltuus korotetaan 31.5.2024 saakka 50,0 milj. euroon.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Vuoden 2023 talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päätti myöntää konsernijohtajalle tai hänen määräämälleen konsernihallinnon viranhaltijalle seuraavat oikeudet:

- oikeus ottaa vuoden 2023 mahdollisiin muutettuihin talousarvioihin sisältyvä lainamäärä
- oikeus ottaa vuoden 2023 aikana lyhytaikaisia lainoja 60 milj. euron määrään saakka maksuvalmiuden turvaamiseksi
- oikeus myöntää lyhytaikaisia antolainoja konserniyhteisöille yhteensä enintään 30 milj. euron määrään saakka
- oikeus konvertoida ja maksaa ennenaikaisesti takaisin kaupungin taseeseen sisältyviä ottolainoja.

Kaupunki ja konsernin tytäryhtiöt käyttävät konsernitilipalvelua, jossa kaikkien osallisten pankkitileillä olevat varat voidaan laskennallisissa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

palvelussa hyödyntää minimoimaan konsernin ulkoista velkaa ja korkokuluja. Konsernin maksuvalmiutta seurataan ja ennustetaan erillisellä palvelulla, johon kootaan kaikkien osallisten ennustetiedot,

Vuoden alusta lokakuun loppuun mennessä oli tytäryhtiöiden yhteenlasketut tilivarat, eli kaupungin laina tytäryhtiöiltä, pienentynyt 151,8 milj. euroa. Rahalaitoksille oleva velka on samana aikana nettona kasvanut 3,7 milj. euroa eli kaupungin lainamäärä on pienentynyt huomattavasti talousarviossa arvioitua enemmän. Tämä on aiheuttanut varsin kireän maksuvalmiustilanteen syksyn aikana ja kuntatodistuksilla on lyhytaikaisia ottolainoja nostettu useaan otteeseen. Koska tytäryhtiöille on maksettu velkaa noinkin runsaasti takaisin, on lyhytaikaisten lainojen nostovaltuutus ollut useana hetkenä täysin käytössä. Jotta loppuvuoden aikana konsernin maksuvalmius voidaan varmuudella toteuttaa, esitetään lyhytaikaisten ottolainojen nostovaltuuden korottamista 100,0 milj. euroon vuoden loppuun asti, eli ajalle 18. - 31.12.2023. Vuoden 2024 talousarviossa valtuusto on hyväksynyt lyhytaikaisten ottolainojen nostovaltuudeksi 100,0 milj euroa, joten asian voi nähdä myös tuon valtuuden aikaistamisena.

Konsernitilipalvelun kautta voidaan myös rahoittaa konserniyhtiöiden lyhytaikaisia tarpeita luottolimiittien muodossa. Tampereen Vesi Oy aloittaa toimintansa 1.1.2024 ja konsernijaostossa hyväksytyn kauppakirjan ehtojen mukaisesti liiketoimintakaupassa ei siirry rahavaroja lainkaan, jolloin toiminnan ensimmäisten kuukausien maksuvalmiuden turvaamiseksi yhtiölle tulee myöntää 20,0 milj. euron luottolimiitti. Samaan aikaan KK Oy Tampereen Virastotalo toteuttaa rakennushanketta konsernitilin luottolimiitin turvin ja tämäkin tarve pienenee oleellisesti ensi vuonna, kun yhtiö nostaa ensimmäiset varsinaiset investointilainansa pankista. Jotta nämä kaksi hanketta voidaan toteuttaa, esitetään myös lyhytaikaisten konsernitilin antolainojen myöntövaltuuden korottamista tilapäisesti 50,0 milj euroon 31.5.2024 saakka.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan konsernijohtaja päättää talousarviolainojen ottamisesta ja ennenaikaisesta takaisinmaksusta sekä velkakirjojen ja lainaehtojen hyväksymisestä ja muuttamisesta. Lisäksi konsernijohtaja päättää konsernitiliin liitettävistä osallisista, myönnettävistä luottolimiiteistä ja konsernitilin jäsentileille hyvitetävistä ja veloitettavasta korosta. Jälkimmäisen päätösvallan konsernijohtaja on delegoinut konsernihallinnon toimintasäännöllä toistaiseksi liiketoiminta- ja rahoitusjohtajalle.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Sanna Kareinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 488

Asemakaavan muutosehdotuksen nro 8615 toteuttamiseen liittyvä vaihtokirja kaupungin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran välillä

TRE:5425/02.06.02/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Rantanen Teppo

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja, Virpi Ekholm, puh. 040 020 5044 ja kehityspäällikkö Jani Kiiskilä, puh. 050 350 3029, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Liitteenä oleva kaupungin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran välinen, asemakaavamuutokseen nro 8615 liittyvä, 15.11.2023 allekirjoitettu ehdollinen vaihtokirja hyväksytään.

Kokouskäsitteily

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kiinteistöjohtaja Virpi Ekholmille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran omistamalla tontilla 837-113-453-7 on maanomistajan aloitteesta vireillä asemakaavamuutos nro 8615. Kaavamuutokseen nro 8615 sisältyy myös kaupungin omistamia alueita ja tontteja.

Asemakaavamuutoksella rakentamaton toimitilakortteli muuttuu asuinrakentamiseen. Tarkoitus on myös purkaa 1990-luvulla rakennettu vajaakäytöllä oleva toimistorakennus ja korvata se uusilla asuinrakennuksilla. Tontilla oleva muuntamorakennus tulee toimimaan asukkaiden yhteistilana. Asuinkortteleihin ajo tapahtuu Tampereen valtatiellä olevan maanalaisen kiertoliittymän kautta. Entinen höyryvoima-asema jää toimitilarakennusten korttelialueeksi, kuten nykyäänkin. Öljysäiliölle osoitetaan asemakaavamuutoksessa oma tontti.

Ehdollisella vaihtokirjalla järjestetään maanomistus siten, että Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran omistukseen jää AL-korttelialueesta muodostettava tontti 17 sekä siirtyy kaupungin omistaman maa-alueen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

osalta tontin 17 rakennusoikeuden mukainen osuus AH-10-korttelialueen tontista 19 sekä muuntamorakennuksesta. Kaupungille tulee AL-korttelialueesta tontti 16, tonttien 16, 18 ja 20 rakennusoikeuden mukainen osuus Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran omistamasta AH-10-korttelialueen tontinosasta 19. Tontin 837-113-453-7 kiinteistökaupan mukainen sopimussakko rakentamisvelvollisuudesta on siirretty tontille 17. Kaupungin luovuttamien maa-alueiden arvo on 55 000 euroa ja yhtiön luovuttamien maa-alueiden arvo on 2 806 011 euroa. Kaupunki maksaa Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirralle vaihtokirjan perusteella välirahaa 2 751 011 euroa.

Asemakaavamuutoksen alueella kaupungille tulee ehdollisten vaihtokirjojen perusteella AL-korttelialueiden rakennusoikeudesta 11 900 rakennusoikeuden kerrosneliometriä ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltille ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirralle tulee 10 100 rakennusoikeuden kerrosneliometriä, josta Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirralle tulee 2 425 rakennusoikeuden kerrosneliometriä. Kaupunki saa sille tulevien maa-alueiden myötä tulevan rakennusoikeuden lisäksi välirahaa Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran välisistä vaihtokirjoista kokonaisuudessaan 406 062 euroa ja maankäyttösopimuskorvausta yhdyskuntarakentamisen kustannuksia varten 1 232 266 euroa.

Asemakaavamuutokseen nro 8615 liittyen on myös allekirjoitettu 15.11.2023 kaupungin ja yhtiöiden välillä erilliset ehdolliset maankäyttösopimukset sekä toteutussopimus. Toteutussopimuksessa on osapuolena Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran lisäksi YIT Suomi Oy.

Neuvottelujen pohjalta on kiinteistötoimi yhdessä lakiasiainyksikön kanssa laatinut tämän päätöksen liitteenä olevan, kaupungin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran välisen, asemakaavamuutokseen nro 8615 liittyvän, 15.11.2023 allekirjoitetun vaihtokirjan.

Tiedoksi

Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirta, Heli Toukoniemi, Virpi Ekholm, Jani Kiiskilä, kitiatalous, Juha Perämaa, Mikko Vainiomäki, Petri Kantola, Tiia Kuisma

Liitteet

1 Kh 4.12.2023 Vaihtokirja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 489

Asemakaavan muutosehdotuksen nro 8615 toteuttamiseen liittyvä vaihtokirja kaupungin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin välillä

TRE:5426/02.06.02/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Rantanen Teppo

Valmistelijan yhteystiedot

Kiinteistöjohtaja, Virpi Ekholm, puh. 040 020 5044 ja kehityspäällikkö Jani Kiiskilä, puh. 050 350 3029, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Liitteenä oleva kaupungin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin välinen, asemakaavamuutokseen nro 88615 liittyvä, 15.11.2023 allekirjoitettu ehdollinen vaihtokirja hyväksytään.

Kokouskäsitteily

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kiinteistöjohtaja Virpi Ekholmille. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin omistamalla tontilla 837-113-453-8 on maanomistajan aloitteesta vireillä asemakaavamuutos nro 8615. Kaavamuutokseen nro 8615 sisältyy myös kaupungin omistamia alueita ja tontteja.

Asemakaavamuutoksella rakentamaton toimitilakortteli muuttuu asuinrakentamiseen. Tarkoitus on myös purkaa 1990-luvulla rakennettu vajaakäytöllä oleva toimistorakennus ja korvata se uusilla asuinrakennuksilla. Tontilla oleva muuntamorakennus tulee toimimaan asukkaiden yhteistilana. Asuinkortteleihin ajo tapahtuu Tampereen valtatiellä olevan maanalaisen kiertoliittymän kautta. Entinen höyryvoima-asema jää toimitilarakennusten korttelialueeksi, kuten nykyäänkin. Öljysäiliölle osoitetaan asemakaavamuutoksessa oma tontti.

Ehdollisella vaihtokirjalla järjestetään maanomistus siten, että Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin omistukseen tulee kaupungin omistama osuus AL-korttelialueesta muodostettavien tontin 14 osalta sekä siirtyy

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

kaupungin omistaman maa-alueen osalta tonttien 14 ja 15 rakennusoikeuden mukainen osuus AH-10-korttelialueen tontista 19 sekä muuntamorakennuksesta. Kaupungille tulee asemakaavamuutoksen mukaisten AL-korttelialueen tonttien 16, 18 ja 20 rakennusoikeuden mukainen osuus Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin omistamasta AH-10-korttelialueen tontinosasta 19 ja määräala KTY-2-korttelialueen tontista 21. Tontin 837-113-453-8 kiinteistökaupan mukainen sopimussakko rakentamisvelvollisuudesta on siirretty Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin omistukseen tuleville AL-korttelialueen tonteille 14 ja 15. Kaupungin luovuttamien maa-alueiden arvo on 3 282 073 ja yhtiön luovuttamien maa-alueiden arvo on 125 000 euroa. Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltti maksaa kaupungille vaihtokirjan perusteella välirahaa 3 157 073 euroa.

Asemakaavamuutoksen alueella kaupungille tulee ehdollisten vaihtokirjojen perusteella AL-korttelialueiden rakennusoikeudesta 11 900 rakennusoikeuden kerrosneliometriä ja yhtiöille tulee 10 100 rakennusoikeuden kerrosneliometriä, josta Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltille tulee 7 675 rakennusoikeuden kerrosneliometriä. Kaupunki saa sille tulevien maa-alueiden myötä tulevan rakennusoikeuden lisäksi kokonaisuudessaan välirahaa yhtiöiden välisistä vaihtokirjoista 406 062 euroa ja maankäyttösopimuskorvausta yhdyskuntarakentamisen kustannuksia varten 1 232 266 euroa.

Asemakaavamuutokseen nro 8615 liittyen on myös allekirjoitettu 15.11.2023 kaupungin ja yhtiöiden välillä erilliset ehdolliset maankäyttösopimukset sekä toteutussopimus. Toteutussopimuksessa on osapuolena Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvirran lisäksi YIT Suomi Oy.

Neuvottelujen pohjalta on kiinteistötoimi yhdessä lakimiesosaston kanssa laatinut tämän päätöksen liitteenä olevan, kaupungin ja Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltin välisen, asemakaavamuutokseen nro 8615 liittyvän, 15.11.2023 allekirjoitetun vaihtokirjan.

Tiedoksi

Kiinteistö Oy Tampereen Ratinanvoltti, Heli Toukoniemi, Virpi Ekholm, Jani Kiiskilä, kitiatalous, Juha Perämaa, Mikko Vainiomäki, Petri Kantola, Tiia Kuisma

Liitteet

1 Kh 4.12.2023 Vaihtokirja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 490

Työvoiman saatavuuden tiekartan tilannekatsaus 2023

TRE:7789/14.05.00/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Pietikäinen Niina

Valmistelijan yhteystiedot

Henkilöstöjohtaja Niina Pietikäinen, puh. 040 704 9147, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Työvoiman saatavuuden tiekartan tilannekatsaus 2023 merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden henkilöstöjohtaja Niina Pietikäiselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistui ennen päätöksentekoa.

Jaakko Mustakallio poistui kokouksesta.

Perustelut

Vetovoimainen työnantajakuva ja hyvä työntekijäkokemus on konsernihallinnon palvelusuunnitelman yksi toimenpidekokonaisuus. Tampereen kaupungin houkuttelevuutta työnantajana vahvistetaan työvoiman saatavuuden tiekartan 2022–2025 konkreettisilla toimenpiteillä.

Tiekarttaan on tunnistettu neljä ydinteemaa, jotka ovat työnantajakuva ja työntekijäkokemus, oppilaitosyhteistyö, työllisyystoimien tuomat mahdollisuudet ja kansainväliset Tampereen tekijät. Ydinteemoihin on tunnistettu painopisteitä, joita on edistetty konkreettisilla toimenpiteillä.

Toimenpiteitä on edistetty yhteistyössä kaupungin omien asiantuntijoiden sekä sidosryhmien kanssa.

Työvoiman saatavuuden tiekartan toimenpiteiden edistymistä seurataan osana konsernihallinnon vuosisuunnitelmaa ja tehdyistä toimenpiteistä raportoidaan kaupunginhallitukselle.

Henkilöstöyksikön valmisteleva työvoiman saatavuuden tiekartan tilannekatsaus esitellään kokouksessa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tiedoksi

Niina Pietikäinen, Marju Leinonen

Liitteet

1 Työvoiman saatavuuden tiekartta, tilannekatsaus 2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 491

Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus

TRE:4942/00.01.03/2023

Kokouskäsittely

Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala peruutti ehdotuksensa.

Asia poistettiin esityslistalta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 492

Kaupungin hankintatoimen tilannekatsaus

TRE:5647/00.01.03/2023

Kokouskäsittely

Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala peruutti ehdotuksensa.

Asia poistettiin esityslistalta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 493

Kaupunginvaltuuston iltakoulut syyskaudella 2023

TRE:191/00.04.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Strategiajohtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Kaupunginvaltuustolle järjestetään iltakoulu syyskaudella 2023 seuraavasti:

- maanantai 18.12.2023 turvallisuuden tilannekatsaus

Iltakouluun ovat oikeutettuja osallistumaan varsinaiset valtuutetut. Varavaltuutettu voi osallistua valtuuston kokouspäivänä järjestettävään iltakouluun kokouksesta poissa olevan varsinaisen valtuutetun sijasta.

Iltakoulun järjestämisestä aiheutuvat ansionmenetykskorvaukset maksetaan kustannuspaikalta 113100, Kaupunginvaltuusto, sisäinen tilaus 24838, Kaupunginvaltuusto.

Perustelut

Hallintosäännön 118 § mukaan iltakouluja järjestetään kaupunginhallituksen harkinnan mukaan valtuuston kokousten yhteydessä. Iltakoulu alkaa aikaisintaan kello 15.00 ja se saa kestää yhdessä kyselytunnin kanssa enintään klo 16.30 saakka.

Iltakoulussa annetaan selvityksiä ja tietoja keskeisistä vireillä olevista asioista ja keskustellaan niistä.

Varavaltuutettu voi osallistua valtuuston kokouspäivänä järjestettävään iltakouluun kokouksesta poissa olevan varsinaisen valtuutetun sijasta. Mikäli iltakoulu on muulloin kuin valtuuston kokouspäivänä, iltakouluun voi osallistua jokaisesta valtuustoryhmästä yksi varavaltuutettu jokaista alkavaa kymmentä valtuutettua kohden.

Valtuuston puheenjohtaja toimii iltakoulun puheenjohtajana. Valtuuston pöytäkirjanpitäjä pitää pöytäkirjaa. Puheenjohtajalla on oikeus rajoittaa puheenvuoroja.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Iltakoulut ovat julkisia, ellei niitä erityisestä syystä järjestetä suljettuna.

Valtuuston syyskauden 2023 viimeiseksi iltakouluksi esitetään:

- maanantai 18.12.2023 turvallisuuden tilannekatsaus

Tiedoksi

Laura Klami, Reija Linnamaa, Jouni Perttula, Aino Jokinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 494

Joukkoliikennelautakunnan varajäsenen sekä maahanmuuttajaneuvoston varajäsenen luottamustoimen päättymisen sekä täydennysvaali

TRE:5600/00.00.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Shilan Moulanin luottamustoimi maahanmuuttajaneuvoston varajäsenenä todettiin päättyneeksi.

Maahanmuuttajaneuvostoon valittiin Silvana Berki uudeksi varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Edelleen esitetään valtuuston päätettäväksi:

Shilan Moulanin luottamustoimi Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan varajäsenenä todetaan päättyneeksi.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakuntaan valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Shilan Moulanin luottamustoimi maahanmuuttajaneuvoston varajäsenenä todetaan päättyneeksi.

Maahanmuuttajaneuvostoon valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Edelleen esitetään valtuuston päätettäväksi:

Shilan Moulanin luottamustoimi Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan varajäsenenä todetaan päättyneeksi.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakuntaan valitaan uusi varajäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Kokouskäsitely

Asian käsittelyn kuluessa Lauri Lyly ehdotti, että maahanmuuttajaneuvoston varajäseneksi valitaan Silvana Berki.

Puheenjohtaja totesi, että Lylyn ehdotus oli tullut hyväksytyksi yksimielisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Perustelut

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan varajäsen sekä maahanmuuttajaneuvoston varajäsen Shilan Moulani on ilmoittanut muuttavansa toiseen kuntaan. Siten hän menettää kelpoisuutensa Tampereen kaupungin luottamustoimiin.

Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Luottamushenkilön menettäessä vaalikelpoisuutensa hänet valinnut toimielin toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö. (Kuntalaki 78 ja 79 §)

Vaalikelpoisuudesta lautakuntaan säädetään kuntalain 74 §:ssä seuraavaa:

"Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa."

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan johtosäännön 3 §:n mukaan lautakunnan jäsenistä ja varajäsenistä enemmistön tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Tämä vaatimus ei koske muiden kuntien kuin Tampereen valitsemia jäseniä eikä varajäseniä.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisissa ja kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Hallintosäännön 14 §:n mukaan kaupungissa on maahanmuuttajaneuvosto. Kaupunginhallitus päättää vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä.

Edellytyksenä maahanmuuttajaneuvoston jäseneksi on kaupunginhallituksen 20.6.2022 § 285 hyväksymän toimintaohjeen mukaan että " maahanmuuttajaneuvoston jäseneksi voi hakea tamperelainen tai Tampereella asuva, maahanmuuttajataustainen henkilö".

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus on asettanut päätöksellään 12.6.2023 § 290 maahanmuuttajaneuvoston toimikaudeksi 1.6.2023-31.5.2025. Maahanmuuttajaneuvoston kokoonpanoa on sittemmin päivitetty eroanomusten johdosta.

Vaikuttamistoimielimen jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä, eikä jäsenten kelpoisuudesta säädetä laissa. Myöskään tasa-arvolain vaatimukset eivät tule suoraan sovellettaviksi, mutta kokoonpanossa on syytä pyrkiä naisten ja miesten tasapuoliseen edustukseen.

Päätöksen liite sisältää henkilötietoja minkä johdosta sitä ei julkaista yleiseen tietoverkkoon.

Tiedoksi

Valittu, Shilan Moulani, Mari Taverne, Juha Mäkitalo, Arja Kekäläinen, Noora Jalonen, Luottamushenkilömuutokset, luottamushenkilopalkkiot. pirkanmaa(at)monetra.fi

Liitteet

1 Eroanomus 16.11.2023
(Verkojulkisuus rajoitettu)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 495

Maahanmuuttajaneuvoston jäsenen luottamustoimen päättymisen sekä täydennysvaali

TRE:5182/00.01.05/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Taina Lehmuskoski, puh. 044 423 5633, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Seda Suman Burukin luottamustoimi maahanmuuttajaneuvoston jäsenenä todetaan päättyneeksi.

Maahanmuuttajaneuvostoon valitaan uudeksi jäseneksi Irina Vaara jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Perustelut

Maahanmuuttajaneuvoston Seda Suman Buruk on pyytänyt eroa maahanmuuttajaneuvoston jäsenen tehtävästä henkilökohtaisiin syihin vedoten. Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Hallintosäännön 14 §:n mukaan kaupungissa on maahanmuuttajaneuvosto. Kaupunginhallitus päättää vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä.

Edellytyksenä maahanmuuttajaneuvoston jäseneksi on kaupunginhallituksen 20.6.2022 § 285 hyväksymän toimintaohjeen mukaan että ” maahanmuuttajaneuvoston jäseneksi voi hakea tamperelainen tai Tampereella asuva, maahanmuuttajataustainen henkilö”.

Kaupunginhallitus on asettanut päätöksellään 12.6.2023 § 290 maahanmuuttajaneuvoston toimikaudeksi 1.6.2023-31.5.2025. Maahanmuuttajaneuvoston kokoonpanoa on sittemmin päivitetty eroanomusten johdosta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vaikuttamistoimielimen jäsenet eivät ole kunnan luottamushenkilöitä, eikä jäsenten kelpoisuudesta säädetä laissa. Myöskään tasa-arvolain vaatimukset eivät tule suoraan sovellettaviksi, mutta kokoonpanossa on syytä pyrkiä naisten ja miesten tasapuoliseen edustukseen.

Päätöksen liite sisältää henkilötietoja minkä johdosta sitä ei julkaista yleiseen tietoverkkoon.

Tiedoksi

Valittu, Seda Suman Buruk, Mari Taverne, Juha Mäkitalo,
Luottamushenkilömuutokset, luottamushenkilopalkkiot.pirkanmaa(at)
monetra.fi

Liitteet

1 Eroanomus
(Verkojulkisuus rajoitettu)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 496

Valtuustoaloite hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvoston perustamiseksi Tampereelle – Aila Dünder-Järvinen

TRE:2389/00.00.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Aila Dünder-Järvisen valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Aila Dünder-Järvinen esittää valtuustoaloitteessaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvoston perustamista Tampereelle.

Kaupungin hallintosäännön mukaan Tampereen kaupunginhallitus ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä.

Kaupunki on vahvistanut soteuudistuksen jälkeen hyvinvointijohtamista. Hyvinvointijohtajan tehtävänä on ylimmän johdon ja kaupunginhallituksen tukeminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) ohjaustehtävässä sekä hyvinvointialueyhteistyön ja hyvinvointiin liittyvän sidosryhmäyhteistyön johtaminen ja kehittäminen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on sekä kaupungin että hyvinvointialueen tehtävä niin, että molemmilla organisaatioilla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan/hyvinvointialueen muihin lakisäätöihin tehtäviin. Hyte onkin yksi tärkeimmistä kaupungin ja hyvinvointialueen välisistä yhdyspinoista. Yhteistyötä tehdään mm. kuntalaisille tarjottavien hyte-palvelujen valmistelussa ja järjestöjen avustusasioissa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aloitteessa on tunnistettu hyvinvointijohtamisen haasteita ja tarpeita eri teemoihin, kuten mielenterveyden edistämiseen, ehkäisevään päihdetyöhön, liikkumiseen ja köyhyiden torjuntaan, liittyen. Useimpiin teemoihin on jo olemassa ohjelma tai työryhmä tai siihen ollaan perustamassa sellaista. Hyvinvoinnin kehitysohjelma käynnistyy vuoden 2024 alussa. Sen tavoitteena on lisätä Tampereen asukkaiden hyvinvointia ja kaventaa hyvinvointieroja. Ohjelmaa valmistellaan laajassa sidosryhmäyhteistyössä Tampereen kaupungin, Pirkanmaan hyvinvointialueen, kolmannen sektorin, elinkeinoelämän, korkeakoulujen, oppilaitosten, sekä asukkaiden kanssa. Ohjelman toimenpiteitä edistetään laajoissa verkostoissa ja ekosysteemeissä sidosryhmäyhteistyön kautta. Yksi kehitysohjelmaan suunnitelluista teemoista on lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin haasteet ja niihin vastaaminen monen eri toimijan keinoin.

Tampereella on vaikuttamistoimielinten eli nuorisovaltuuston, vanhusneuvosto ja vammaisneuvoston lisäksi maahanmuuttajaneuvosto ja romanityöryhmä. Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten ja hyvinvointialueella sijaitsevien kuntien vaikuttamistoimielinten tulee toimia yhteistyössä. Toimielimet ja erilaiset ryhmät käsittelevät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen teemoja ja niiltä muun muassa pyydetään lausuntoja hyteä koskeviin ja siihen liittyviin suunnitelmiin.

Yhteistyö eri sidosryhmien kesken on hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä tärkeää. Valtuustoaloitteessa tunnistetut huolet ja näkökulmat huomioidaan kaupungin hyvinvointijohtamisen rakenteiden ja toimintamallien jatkovalmistelussa. Lähtökohtana on, että kaupunginhallitus vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjauksesta.

Tiedoksi

Aila DüNDAR-Järvinen, Reija Linnamaa, Tarja Puskala

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Aila DüNDAR-Järvinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 497

Valtuustoaloite sosiaalisen ruokakaupan saamiseksi Tampereelle – Mikko Aaltonen ym.

TRE:2802/05.00.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelupäällikkö Mika Vuori, puh. 040 806 3132 ja hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasianjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Mikko Aaltosen ym. aloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna toimenpiteisiin.

Perustelut

Mikko Aaltonen ja 36 muuta valtuutettua esittävät, että Tampere selvittää mahdollisuutta sosiaalisen ruokakaupan perustamiseksi yhteistyössä muiden ruokajakelua tekevien toimijoiden kanssa.

Tampereelle perustettiin toukokuussa 2021 maan ensimmäinen sosiaalinen ruokakauppa Puoti joka toimii Ruokapankin yhteydessä osoitteessa Kuoppamäentie 10. Puodissa asioi joka viikko noin 280-300 taloutta. Puoti on auki keskiviikkoisin ja torstaisin kello 12.30 - 15.15. Ruokapankki on Tampereen evankelis-luterilaisten seurakuntien toimintaa. Ruokapankin toiminta on ammattimaista ja hyvin organisoitua. Tuotteet noudetaan lahjoittajilta kylmäkuljetuksena ja lajitellaan, pakataan sekä välivarastoidaan Nekalan terminaalissa.

Valtuustoaloitteen tekijät tuovat esille, että toiminnalle olisi laajempaa tarvetta nyt, kun entistä useampi joutuu turvautumaan ruoka-apuun. Yhä useampi vähävarainen tamperelainen tarvitsee ruoka-apua, koska kuluttajahintojen nousua aiheuttava inflaatio näkyy erityisesti asumisessa sekä päivittäistavaroiden, kuten elintarvikkeiden, hinnoissa. Samaan aikaan Ruokapankille kuitenkin lahjoitetaan aikaisempaa vähemmän ruokaa jaettavaksi. Kaupunki avustaa Ruokapankin toimintaa 270 000 eurolla vuodessa osana köyhyysohjelman toimenpiteitä. Avustuksesta suurin osa (150 000 euroa) joudutaan käyttämään elintarvikkeiden hankintaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tukholman kaupunkilähetyksen (Stockholms Stadsmission) Matmissionen-butiker-ruokakaupat toimivat viidellä kaupungin alueella sekä Norrtäljen ja Södertäljen kunnissa jäsenyyteen perustuvalla hinnoittelulla. Toimintamalli on muuten hyvin samankaltainen kuin Ruokapankin Puodissa, mutta myytävillä tuotteilla on kaksi hintaa: normaalihinta ja jäsenhintä. Jäsenyyttä voivat hakea pienituloiset, joiden on vaikea tulla toimeen tavallisissa ruokakaupoissa. Jäsenenä voi tuotteita ostaa kaupoista alle kolmanneksella normaalihinnasta. Vuonna 2022 14 231 eri jäsentä teki ostoksia jossain Matmissionenin myymälöistä yhden tai useamman kerran. Vuoden 2023 aikana on avautunut uusia myymälöitä Tukholman lisäksi Göteborgissa ja Skånessa.

Edellytykset toiminnalle

Sosiaalisen ruokakaupan toiminnan edellytyksiä ovat muun muassa elintarvikehuoneistoksi hyväksyttävä tila katutasossa keskeisellä paikalla hyvien julkisten liikenneyhteyksien päässä. Lisäksi tilaa pitäisi olla vähintään noin 100-120 neliometriä. Tilassa tulee olla vesipiste, riittävästi varastotilaa ja wc-tilat sekä pieni taukotila/pukukoppi. Kustannuksia laskettaessa tulee ottaa huomioon myös sähkö, vesi, siivous ja tilojen vakuutukset sekä vapaaehtoisten vakuuttaminen. Myymälätilaan tarvitaan kalustus, kylmäkaapit ja vähintään yksi pakasteallas. Lisäksi tarvitaan vähintään yksi palkattu henkilö vastuuhenkilönä. Perustarvikkeisiin kuuluvat myös puhelin, kannettava tietokone ja tulostin ym. Toimintaa varten tarvitaan riittävä määrä sitoutuneita vapaaehtoisia. Esimerkiksi kerrallaan Nekalan Puodissa työskentelee 6-8 vapaaehtoista viiden tunnin työvuorossa. Kuten yleisemminkin ruoka-apuun, tarvitaan sosiaalisen ruokakaupan toimintaan riittävä määrä hävikkiä, joka kuljetetaan toimipisteelle, ja jonka rinnalla tarjotaan tarvittaessa ostettuja peruselintarvikkeita.

Ruokapankin osalta tehdään yhteistyötä Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaalityön kanssa. Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaalipalveluista myönnetään ns. "ostolupa" kauppaan. Tiedon kulun pitää olla sujuvaa sosiaalityön ja hävikkipuodin välillä.

Tukholman kaupunkilähetyksen Matmissionen ei saa tukea valtiolta tai kunnilta ruokakauppoihin. Itse mallin rakentamiseen järjestö on saanut tukea innovaatorahastosta. Osa myymälöistä on perustettu elintarviketoimijoiden tuella, sekä suoraan yrityksiltä että joissain tapauksissa yrityksiin liittyvistä rahastoista. Muun muassa Kavllilla, ICA:lla ja Axfoodilla on rahastoja ja säätiöitä, joissa ne rahoittavat tämän tyyppisiä projekteja. Matmissionenin vastuuhenkilön mukaan heidän "unelmatilansa" ovat kooltaan 500-650 neliometriä ja ovat jo aiemmin toimineet ruokakauppana. Suurimmat perustamiseen liittyvät kustannukset ovat yleensä jäähdytys (jäähdytettyjen ja pakastetuotteiden varastot sekä kylmätiskit) ja kassalinjan perustaminen. Toimitilat ovat jääneet ilman kaupungin tai valtion avustusta. Joidenkin kuntien kiinteistöyhtiön ovat antaneet heille tiloja käyttöön edullisempaan hintaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Evankelis-luterilaisen seurakuntayhtymän Ruokapankissa luovutaan pääosin lupaan perustuvasta ruoka-avusta vuonna 2024. Puodin palvelu suunnataan ensisijaisesti perheille, ja lupa myönnetään kerralla kolmen tai kuuden kuukauden jaksolle, käynnit Puodissa kahden viikon tai neljän viikon välein. Jakson jälkeen tulee 3-6 kuukauden tauko Puoti-käynteihin.

Nykyisillä resursseilla tai olemassa olevilla vapailla toimitiloilla ei kaupungilla ole mahdollisuutta laajentaa toimintaa useampaan toimipisteeseen.

Tiedoksi

Mikko Aaltonen, Reija Linnamaa, Tarja Puskala, Mika Vuori

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Mikko Aaltonen ym.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 498, 04.12.2023

Yhdyskuntalautakunta, § 327, 21.11.2023

§ 498

Valtuustoaloite rakennetun ympäristön lintuystävällisyyden edistämiseksi – Noora Tapio ym.

TRE:7374/11.00.01/2022

Kaupunginhallitus, 04.12.2023, § 498

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Ympäristöpäällikkö Kati Skippari, puh. 050 5215198, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Noora Tapion ym. valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Noora Tapio, Kati Skippari

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 21.11.2023, § 327

Valmistelijat / lisätiedot:
Lindfors Jukka

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Noora Tapion ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Noora Tapio ja 13 muuta allekirjoittanutta esittävät 24.10.2022 jättämässään valtuustoaloitteessa rakennetun ympäristön lintuystävällisyyden edistämiseksi, että Tampereen kaupunki laatisi yhdessä asiantuntijoiden kanssa velvoittavat kirjaukset lintuystävällisestä rakentamisesta keskeisiin rakentamista ohjaaviin asiakirjoihin sekä oppaan keinoista, joilla asukkaat ja rakennusten hallinnoijat voivat valmiissa rakennuksissa omatoimisesti ehkäistä lintutörmäyksiä.

Valtuutetut perustelevat aloitettaan mm. siten, että rakennusten ja muun infrastruktuurin suunnittelussa ei juuri huomioida sitä, että linnut eivät kykene tunnistamaan laajoja lasipintoja esteeksi. Helsingin seudun lintutieteellisen yhdistyksen Tringa ry:n mukaan varovainen arvio on, että Suomessa vuosittain jopa miljoonia lintuja kuolee törmätessään lasiesteeseen. Laajat lasipinnat ovat tämän päivän arkkitehtuurin trendi-ilmiö, minkä vuoksi on syytä olettaa, että ongelman merkitys on kasvussa. Maailmanlaajuisesti lasiin törmäminen on yksi lintujen tyypillisimmistä epäluonnollisista kuolinsyistä. Siksi myös Tampereen kaupungin on tarpeen ottaa käyttöön keinoja, joilla kaupunki voisi vähentää rakennetun ympäristön vaarallisuutta linnuille.

Aloitteen mukaan kaupunkitilan turvallisuutta linnuille on mahdollista parantaa usein eri keinoin, joita maailmalla esimerkiksi New Yorkissa on otettu käyttöön sääntelyn velvoittamana. Näistä keinoista tärkein on rajoittaa yhtenäisten lasipintojen määrää, oli kyse sitten suurista ikkunoista, läpinäkyvistä melusteista tai lasiseinäisistä bussipysäkeistä. Erityisen keskeistä on varmistaa, että laajoja lasipintoja ei ole poikkeuksellisen korkeissa rakennuksissa tai sellaisissa paikoissa, joissa lasiin heijastuu metsää, vesistöä tai lintujen ravinnoiksi käyttämiä marjapuita. Lintukuolemien ehkäiseminen on mahdollista kuitenkin myös niissä tilanteissa, joissa lasipinnat ovat tarpeen. Tällöin voidaan hyödyntää eri tavoin kuvioitua lasia tai ikkunoita, jotka on pinnoitettu niin, että niihin ei synny heijastuksia ympäristöstä. Keinovalaistus lisää joidenkin lintulajien törmäysriskiä pimeään aikaan, joten valaistuksen himmentäminen erityisesti syysmuuton aikana on keino vähentää törmäyksiä.

Valtuustoaloitteeseen on laadittu vastaus Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikössä yhteistyössä asemakaavoituksen, viheralueet ja hulevedet -yksikön sekä rakennusvalvonnan kanssa.

Tampereen kaupungilla on meneillään parhaillaan useiden erilaisten ohjaavien ja linjaavien asiakirjojen laadinta, joissa myös lintuystävällisyys on huomioitu ja on mahdollista huomioida.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen kaupunginhallitus on hyväksynyt kesäkuussa 2022 Luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO) vuoteen 2030. LUMO-ohjelman päätavoitteisiin kuuluvat kaupunkiluonnon monimuotoisuus ja sopeutuminen ilmastonmuutokseen, sekä uhanalaisten lajien ja luontotyyppien turvaaminen. LUMO-ohjelmassa on useita kirjauksia, jotka edistävät myös lintujen elinolosuhteita laajemmin, kuten lahoppuun lisäämiseen liittyvät toimenpiteet (20 ja 41) sekä elinympäristöjen ennallistaminen (32 ja 39). Myös kasvikkatolinjaukset ja viherkertoimen käyttö asemakaavoituksessa edistävät kaupunkiluonnon monimuotoisuutta ja lintujen elinolosuhteita. Lisäksi luonnon monimuotoisuusohjelman toimenpiteen 10 mukaan kaupunki kehittää luontoarvojen huomiointia valaistussuunnittelussa. Valaistuksen yleisperiaatteista linjataan Tampereen kaupungin ulkovalaistuksen toimintalinjoissa. Yleisten alueiden valaistuksen aiheuttamiin luontohaittoihin on valmisteilla selvitys infraomaisuuden hallinnan yksikössä, joka vastaa ulkovalaistuksen toimintalinjojen laatimisesta. Selvityksessä on mahdollista huomioida myös kaupungin yleisten alueiden valaistuksen muuttolinnustolle aiheuttamat haitat ja keinot niiden lieventämiseen.

Tampereen kaupungilla on tekeillä digitaalisen kaupunkitilaohjeen laadinta. Digitaalinen kaupunkitilaohje on käsikirja, joka kokoaa Tampereen kaupungin julkisen kaupunkitilan suunnittelun ohjeet ja linjaukset yhteen paikkaan. Lintuystävällistä rakentamista koskevaa ohjeistusta tullaan täydentämään kaupunkitilaohjeeseen (LUMO-ohjelman toimenpide 5, jonka mukaan kaupunkitilaohjeeseen täydennetään luonnon monimuotoisuuteen liittyviä suunnitteluohjeita).

Lintuystävälliseen rakennussuunnitteluun voidaan ohjata asemakaavoissa Tampereen arkkitehtuuriohjelman tuella. Monimuotoinen kaupunkiluonto osana kaupunkikuvaa on yksi arkkitehtuuriohjelman tavoitteista. Asemakaavoissa voidaan ohjata rakennussuunnittelua ja toteutusta määräyksin ja rakentamistapaohjeella lintujen törmäysriskiä vähentävästi. Periaatteet keinoista voidaan sisällyttää asemakaavojen rakentamistapaohjeisiin. Tavoitteeseen soveltuvia määräyksiä tullaan muotoilemaan yhdessä asemakaavoituksen, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun kanssa asemakaavaprosessien aikana. Vastaava käytäntö on olemassa moninaisten muiden ympäristötekijöiden huomiota vaativien asemakaavamääräysten kanssa.

Luonnon monimuotoisuusohjelman toimenpidettä 6 (Koulutetaan maankäytön suunnittelua luontoarvojen huomioimisesta) on toteutettu vuoden 2023 aikana kaupunkiympäristön palvelualueen henkilöstölle järjestetyllä LUMO-luentosarjalla, joka jatkuu vuoden 2024 puolelle. Luentosarjaan on suunnitteilla lintuystävällisen arkkitehtuurin ja kaupunkisuunnittelun luento.

Kestävä kaupunki yksikössä laaditaan kaupunkilaisille ja yhteisöille lyhyt opas lintujen törmäysten ehkäisystä jo rakennetussa ympäristössä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

vuoden 2024 aikana (LUMO-ohjelman tavoite 6: Asukkaat ja yhteisöt tuntevat lähiluontonsa arvot ja haluavat toimia niiden hyväksi).

Tiedoksi

kh

Kokouskäsittely

Jouni Sivenius poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginhallitus, § 499, 04.12.2023
Yhdyskuntalautakunta, § 328, 21.11.2023

§ 499

Valtuustoaloite pienydinvoimalan sijoittamisen selvittämiseksi Tampereella - Joonas Kiviranta, Matti Höyssä, Antti Hiitti ja Jaakko Mustakallio ym.

TRE:5983/14.00.01/2022

Kaupunginhallitus, 04.12.2023, § 499

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio, puh. 040 801 6917, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Joonas Kivirannan, Matti Höyssän, Antti Hiitti ja Jaakko Mustakallion ym.
valtuustoaloite ja yhdyskuntalautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin
toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Joonas Kivirannan, Matti Höyssän, Antti Hiitti ja Jaakko Mustakallio, Kari
Kankaala, Tampereen Energia Oy, Pia Hastio

Liitteet

1 Valtuustoaloite

Yhdyskuntalautakunta, 21.11.2023, § 328

Valmistelijat / lisätiedot:
Lindfors Jukka

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Joonas Kivirannan, Matti Höyssän, Antti Hiitti ja Jaakko Mustakallion ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Joonas Kivirannan, Matti Höyssän, Antti Hiitti ja Jaakko Mustakallion sekä 12 muuta allekirjoittajaa esittävät 29.8.2022 jättämässään valtuustoaloitteessa, että tien avaaminen pienydinvoimalle tukisi myös Tampereen visiota tekemisen kaupungista edistämällä strategian osaluoteita "tulevaisuuden edelläkävijyyttä" ja "hiilineutraaleja tekoja". Se olisi myös tärkeä askel kohti energiaomavaraisuuden lisäämistä, ja samalla toimisimme esimerkkinä muille Suomen kaupungeille. Pienydinvoimalan etuihin lukeutuu myös ennustettava hinta, sekä hiilineutraaliutta edistävän, yhteiskunnan sähköistuksen tukeminen, Tampereen rajoja laajemminkin. On selvää, ettei pienydinvoima ole nopea ratkaisu, mutta se on silti yksi potentiaalinen komponentti pitkäjänteistä kestävä ja luotettavan energijärjestelmän kehittämistä. Kaikista näistä syistä ehdotamme, että kaupunki selvittää pienydinvoimalalle soveltuvia sijainteja Tampereella.

Valtuustokauden aikana yleiskaavatyön ohessa laaditaan erillinen selvitys tulevaisuuden energiaratkaisuista. Tampereen maankäytön kannalta oleellinen kysymys on, mitä ovat tulevaisuuden energiaratkaisut ja miten ne voivat kaupungin alueella sijoittua ja miten niihin varautuminen on tiivistyvässä kaupunkirakenteessa huomioitava. Selvityksessä arvioidaan energian tuotantotapojen erilaisia skenaarioita, yhtenä vaihtoehtona lämmitysenergian tuottaminen pienydinvoimalla.

Selvitys on ohjelmoitu yleiskaavan työohjelman mukaisesti valmistuvaksi vuoden 2024 loppuun mennessä. Yleiskaavoitusyksikön lisäksi selvityksen laatimiseen osallistuvat ilmasto- ja ympäristöpolitiikka -yksikkö sekä Tampereen Energia Oy.

Tiedoksi

kh

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 500

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

- kaupunginhallituksen konsernijaoston 21.11.2023
- asunto- ja kiinteistölautakunnan 23.11.2023
- kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunta 29.11.2023
- yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaoston 28.11.2023 pöytäkirja, johon kaupunginhallituksella on otto-oikeus ainoastaan kuntalain nojalla tehtäviin päätöksiin
- luovan kirjallisen työn palkitsemistoimikunnan 21.11.2023

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

(julkiset päätökset liitteinen: <https://tampere.cloudnc.fi/fi-FI/Viranhaltijat>)

Apulaispormestari, yhdyskuntalautakunta, kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta sekä alueellinen jätehuoltolautakunta (2021 - 2025)

§ 32 Lausuntovastine: Nokian kaupungin Harjuniityn keskustan asemakaavan ja asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 29.11.2023

§ 33 Lausunto Pirkanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle Vt 9 parantaminen välillä Alasjärvi-Käpykangas tiesuunnitelmasta, 30.11.2023

§ 34 Lausunto Ympäristöministeriölle luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittujen kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta, 30.11.2023

Hankejohtaja

§ 74 Projektiasiantuntijatyön tilaaminen Wegenerate-hankkeeseen Itämeri instituutilta, 30.11.2023

Henkilöstöjohtaja

§ 68 Päätös option käytöstä henkilöstöetuuksien sähköisen maksuvälinepalvelun hankinnassa, 27.11.2023

Johtaja, kaupunkiympäristön palvelualue

§ 116 Option käyttöönotto kaupunkipyöräjärjestelmän hankinnassa, 24.11.2023

§ 118 Väyläviraston HERI2 Suunnittelu, tarkastus ja asiantuntijapalvelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

puitejärjestelyyn sitoutuminen, 27.11.2023

§ 117 Sopimuksen täydennys, Raitiovaunujen vuokraaminen Tampereen kaupungille, 24.11.2023

Johtaja, sivistyspalvelujen palvelualue

§ 93 Lasten ja nuorten hyvinvoinnin monitoimijainen tukeminen ESR-hanke - aiesopimuksen hyväksyminen, 28.11.2023

Konsernijohtaja

§ 189 Suomen Hopealinja Oy:n osakkeiden arvonalennuskirjaus, 29.11.2023

§ 190 Tavase Oy:n osakkeiden arvonalennuskirjaus, 29.11.2023

§ 191 Tampereen Ravirata Oy:n osakkeiden arvonalennuskirjaus, 29.11.2023

§ 188 Työvoimapalvelujen siirto ja organisointi -projekti, 29.11.2023

§ 192 Konsernimääräys: Vuoden 2023 tilinpäätöksen laadinta, 29.11.2023

§ 193 Tampereen kaupungin osallistuminen Kirkon juhlat 2024 - tapahtuman tukemiseen ja tapahtumaa koskevan sopimuksen hyväksyminen, 29.11.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 501

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:8746/00.01.03/2022

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

1) Asunto- ja kiinteistölautakunnan 23.11.2023 materiaali Tampereen asunto-markkinatilanteesta

2) Pirkanmaan liitto on toimittanut Pirkanmaan maakuntahallituksen kokouksen 4.12.2023 esityslistan (TRE:151/00.03.01/2023). Esityslistat ja pöytäkirjat ovat luettavissa kokonaisuudessaan internetissä osoitteessa <http://pirkanmaajulkaisu.ktweb.fi/>

3) Lautakuntiin menossa olevia asioita:

- yhdyskuntalautakunta 5.12.2023

4) Lauri Lyly on vastaanottanut kaupungille Tampereen Eteläpohjalaiset ry:n pöytästandaarin.

Liitteet

1 Maakuntahallituksen asialista 4.12.2023

2 Tampereen asuntomarkkinatilanne, asunto- ja kiinteistölautakunta 23.11.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§482, §484, §485, §486, §487, §488, §489, §490, §491, §492, §496, §497, §498, §499, §500, §501

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Oikaisuvaatimus

§493, §494, §495

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asioinnin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvasuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

16 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.